Datum
30 juni 2023

Zaaknummer
2023-008914

Onderwerp
Richtlijn Klimaat en energiemiddelen en Richtlijn Jeugdzorg

Inlichtingen bij
IBT
ibt@gelderland.nl

Blad
1 van 1

De raad van alle Gelderse gemeenten

Geachte leden van de raad,

Bijgevoegd vindt u de Richtlijn Klimaat en energiemiddelen en de Richtlijn Jeugdzorg. Beide richtlijnen zijn tot stand gekomen in overleg met o.a. VNG en IPO en kunnen worden gebruikt bij het opstellen van Begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

[redacted]

Gerard Zeldenrijk
Teammanager Bestuur & Toezicht

Bijlage(n)
- Bijlage 1: Richtlijn Klimaat en energiemiddelen
- Bijlage 2: Richtlijn Jeugdzorg

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie Gelderland

Richtlijn Klimaat en energiemiddelen

Aanleiding
Gemeenten spelen een belangrijke rol in de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid. Daarom is het essentieel dat zij over de benodigde kennis, expertise én uitvoeringscapaciteit beschikken. Het kabinet trekt voor de jaren 2023 tot en met 2025 geld uit om gemeenten hierbij te ondersteunen. Met dit geld kunnen zij extra personeel aantrekken, kennis vergroten en externe expertise in huis halen.
Om langjarige verplichtingen aan te kunnen gaan, hebben gemeenten echter ook langjarige zekerheid nodig van deze middelen.
Voor het jaar 2023 verdeelt het Rijk ca. € 341 miljoen aan gemeenten. De verdeling van deze middelen over de gemeenten is zeker voor het jaar 2023.
Voor de jaren 2024 en 2025 is meer geld beschikbaar dan wat gemeenten in totaal in 2023 zullen ontvangen. Over de verdeling van dit extra geld (bovenop de ca. € 341 miljoen) is nog onzekerheid. Voor de verdeling van dit extra geld (via planfinanciering) komt namelijk nog een aanvullende regeling.
Over het vervolg na 2026 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt dat deze regeling wordt vastgelegd in een wet. Hoe dit verder vorm wordt gegeven is op dit moment nog niet duidelijk. Rijk, provincies en gemeenten overleggen over hoe vorm wordt gegeven aan de langjarige zekerheid na 2025. In de brief van minister Jetten (Klimaat en Energie) van 25 oktober 2022 aan gemeenten en provincies is de voorlopige verdeling aangegeven. Daarbij is aangekondigd dat de middelen na 2025 zullen worden gecontinueerd.

Wat betekent dit voor uw gemeente?
Gemeenten kunnen gezien het bovenstaande erop rekenen dat ze voor de jaren na 2023 in ieder geval hetzelfde bedrag ontvangen als in 2023. Gemeenten mogen het bedrag wat zij in 2023 ontvangen voor de klimaat- en energiegelden opnemen als structurele baat in de begroting 2024 voor de jaren 2024 tot en met 2027. We gaan er daarbij wel vanuit dat gemeenten een gelijk bedrag aan extra lasten opnemen voor de klimaat- en energietaken.

Afspraken jeugdmiddelen in meerjarenraming

Rijk en VNG werken al enige tijd aan de Hervormingagenda jeugdzorg. Onderhandelingen hierover zijn afgerond. Vooruitlopend op de uitkomsten van deze onderhandelingen zijn in de meicirculaire voor de jaren 2022, 2023, 2024 en 2025 aanvullende, incidentele middelen toegevoegd aan het gemeentefonds, in lijn met de financiële reeks van de uitspraak van de Commissie van Wijzen (CvW). Naast de besparingsopgave die volgt uit de uitspraak van de Commissie van Wijzen heeft het kabinet besloten tot het realiseren van een aanvullende besparing van structureel € 511 miljoen, welke een Rijksverantwoordelijkheid is gemaakt. Concreet betekent dit dat het aan de Rijksoverheid is om de besparing in te vullen met (wettelijke) maatregelen. Het gaat daarbij om maatregelen waardoor gemeenten minder middelen nodig hebben of waarbij alternatieve inkomsten gegenereerd kunnen worden. Ook draagt het Rijk het budgettaire risico ingeval (een deel van) deze maatregelen geen of niet tijdig doorgang vinden.

De provincies als financieel toezichthouder erkennen de noodzaak om op deze ontwikkelingen te anticiperen en hebben beoordeeld in hoeverre het ramen van de financiële reeks van de CvW na 2025 als reëel kan worden beoordeeld (artikel 203 lid 1 Gemeentewet).

Overwegende dat:

- voor het daadwerkelijk uitkeren van de extra bijdragen er geen garanties zijn, maar de middelen binnen de Rijksbegroting wel zijn gereserveerd;
- De CvW een semi-bindende uitspraak heeft gedaan waarvan vanuit het Rijk de toezegging is gedaan om hieraan te zullen voldoen.

Brengen de provincies daarom gezamenlijk de volgende richtlijn uit:

- Gemeenten mogen in de jaarschijven 2026 en 2027 de middelen zoals die in de Hervormingsagenda zijn afgesproken als structurele en reële raming meenemen in hun meerjarenraming. Concreet gaat het om respectievelijk € 284 miljoen en € 211 miljoen (zie tabel).
- Daarnaast mogen gemeenten in hun begroting rekening houden met een besparing op de uitgaven van €500 miljoen in 2025, € 500 miljoen in 2026 en vanaf 2027 € 511 miljoen (structureel) als gevolg van maatregelen die het Rijk zal uitwerken (zie tabel).

Het gaat hier om afspraken die gehanteerd worden voor het financieel toezicht op de begroting en meerjarenraming 2024-2027. Hierbij wordt opgemerkt dat bij jaarlijks uitblijven van een structurele compensatie voor de tekorten jeugdzorg het realisme van de ramingen onzekerder wordt. Bij het uitblijven van een structurele oplossing in de meicirculaire 2024 zal deze richtlijn daarom heroverwogen worden.

Nadere uitwerking.

Voor het financieel toezicht gelden verder onverminderd de uitgangspunten van het Gemeenschappelijk Toezichtskader. De vertaling van de genoemde bedragen naar gemeentelijk niveau is aan de gemeenten zelf (eventueel in overleg met de toezichthouder), bijvoorbeeld op basis van het aandeel in het cluster jeugd van de Algemene Uitkering.

	2024	2025	2026	2027
Tekort CvW reeks	1.828	1.828	1.828	1.828
Maatregelen HA	374	374	961	1.017
Maatregelen coalitieakkoord	0	500	500	511
Aanvullende middelen	1.454	954	367	300
Uitvoeringskosten HA	9	9	9	9
Centrale investeringen vanuit CvW	82	86	74	80
Naar gemeentefonds Overgeheveld bij Voorjaarsnota 2023	1.363	859		
Nog over te hevelen na advies commissie van deskundigen (vanuit de aanvullende post)			284	211
Meenemen in begroting bovenop circulaire				
Lager te ramen uitgaven		500	500	511
Hoger te ramen middelen			284	211